

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

29.3.2007

EP-PE_TC1-COD(2005)0236

*****I**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 29. märtsil 2007. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/.../EÜ lipuriigi nõuete täitmise kohta (EP-PE_TC1-COD(2005)0236)

PE 387.026

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 29. märtsil 2007. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/.../EÜ
lipuriigi nõuete täitmise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse *Euroopa* Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduse laevanduse ja seda kasutavate kodanike *ning laevandusteenuseid osutavate laevade käitajate* turvalisus ning keskkonna kaitse peaksid olema igal ajal tagatud.

¹ ELT C 318, 23.12.2006, lk 195.

² ELT C 229, 22.9.2006, lk 38.

³ Euroopa Parlamendi 29. märtsi 2007. aasta seisukoht.

- (2) Rahvusvahelise laevanduse osas on mitme *Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni* (IMO) juurde hoiule antud konventsiooniga loodud kõikehõlmav raamistik meresõiduohutuse tõhustamiseks ja keskkonna kaitsmiseks laevade põhjustatud merereostuse eest.
- (3) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 1982. aasta mereõiguse konventsiooni (UNCLOS) sätete ja selliste konventsioonide sätete kohaselt, mille hoiulevõtja on IMO, vastutavad nende õigusaktide osalisriigid õigusnormide avaldamise ja kõikvõimalike muude meetmete võtmise eest, mis võivad olla vajalikud nimetatud õigusaktide täielikuks ja igakülgselt jõustamiseks, tagamaks seda, et inimeste ohutust merel ja merekeskkonna kaitset silmas pidades oleksid laevad oma ettenähtud tegevuseks kõlblikud ning et nende meeskonna moodustaks asjatundlik laevapersonal.
- (4) ***Kõik Euroopa Liidu liikmesriikide esindajad Rahvusvahelises Tööorganisatsioonis (ILO) toetasid merendustööjõu konventsiooni (2006) vastuvõtmist, mis koondab olemasoleva merendusala tööd käsitleva õigusaktide kogumi üheks õigusaktiks. Konventsioonis käsitletakse ka lipuriigiga seotud kohustusi ning see tuleks inkorporeerida käesolevasse direktiivi, kui see on jõustunud.***
- (5) Võttes arvesse asjaolu, et kõik liikmesriigid peavad olema IMO konventsioonide osalised ning täitma nimetatud konventsioonides nende lipu all sõitvate laevade suhtes sätestatud kohustusi, tuleks IMO konventsioonide tõhususe tagamiseks ühenduses lisada nende konventsioonide kohustuslikud sätted ka ühenduse õigusaktidesse.

- (6) Neid kohustuslikke sätteid tuleb rakendada koos asjakohaste ühenduse õigusaktidega, milles käsitletakse laevade, nende meeskondade, reisijate ja lasti ohutust, laevade põhjustatud merereostuse vältimist ning meremeeste tööaega.
- (7) Mõned liikmesriigid ei ole veel lõpule viinud konventsiooniosaliseks saamise protsessi teatavate IMO konventsioonide puhul, sealhulgas 1988. aasta rahvusvaheline konventsiooni inimeste ohutusest merel (SOLAS) ja rahvusvahelise laadungimärgi konventsiooni protokollid ning MARPOL-i IV ja VI lisa ning ühenduse õigusaktides otseselt tsiteeritud IMO erikonventsioonid, ja neid tuleks selle protsessi lõpetamiseks ergutada.
- (8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiivi 2007/.../EÜ (laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ning mereametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta)¹ kohaselt peavad liikmesriigid tegutsema kooskõlas lisa ning IMO resolutsiooni A.847(20) liite vastavate sätetega juhiste kohta, mis aitavad lipuriikidel rakendada IMO õigusakte, tagamaks seda, et nende pädevad ametid suudavad kindlustada rahvusvaheliste konventsioonide sätete nõuetekohase jõustamise, eelkõige laevade kontrollimise ja ülevaatamise ning kohustuslike tunnistuste ja vabastamise tunnistuste väljastamise osas.
- (9) IMO resolutsioon A.847(20) tunnistati kehtetuks IMO resolutsiooniga A.973(24) IMO kohustuslike õigusaktide rakendamise koodeksi kohta, mis sisaldab kohustuslikke sätteid, mida lipuriigid peavad rakendama.
- (10) liikmesriigid peavad täitma oma kohuseid lipuriigina tõhusalt ja järjekindlalt kooskõlas IMO konventsioonidega ning võttes arvesse IMO resolutsiooni A.973(24).

¹ *ELT L ...*

- (11) IMO konventsioonidega antakse lipuriikidele õigus vabastada laevad IMO konventsioonides sätestatud põhiliste lipuriigi suhtes kehtivate eeskirjade täitmisest ja kohaldada samaväärseid sätteid ning jäetakse suur hulk nõudeid ametite otsustada. ***Ehkki erimeetmete rakendamisel tuleb tagada teatud paindlikkus, võib selliste küsimuste jätmisel*** üksnes ja täielikult ühe ameti otsustada tulemuseks olla liikmesriigiti erinev ohutustase ja eri lipuriikide vahelise konkurentsi võimalik kahjustamine.
- (12) Nõukogu 17. märtsi 1998. aasta direktiivi 98/18/EÜ (reisilaevade ohutuseeskirjade ja -nõuete kohta)¹ artikliga 12 võttis ühendus endale kohustuse alatatada rahvusvaheliste merereisidega tegelevate reisilaevade tehniliste ohutusstandardite ühtlustatud tõlgendamine. Ilma et see piiraks IMO ühtlustatud tõlgenduste vastuvõtmist, tuleks sama lähenemisviisi vajaduse korral järgida, ***võttes sobivaid lahendusi vastu huvitatud isikute taotlusel ja iga juhtumi puhul eraldi***, kehtestades samasuguseid sätteid muude laevaliikide kohta, mille suhtes IMO konventsioone kohaldatakse.
- (13) Liikmesriikide mereametitel peaks oma lipuriigi kohustuste täitmiseks olema võimalik kasutada asjakohaseid ressursse, mis vastaksid nende laevastiku suurusele ja laadile ning põhineksid asjakohastel IMO nõuetel.
- (14) Selliste ressursside suhtes tuleks liikmesriikide praktiliste kogemuste põhjal kehtestada miinimumnõuded.
- (15) IMO poolt 20. detsembri 2004. aasta ringkirjas MSC/Circ.1140/ MEPC/Circ.424 "Laevade riikidevahelise ümberregistreerimise kohta" soovitatud menetluste kohustuslik rakendamine peaks tugevdama IMO konventsioonides ja ühenduse meresõiduohutuse alastes õigusaktides käsitletud lipuriigi vahetamise küsimusega seotud sätteid ning suurendama meresõiduohutuse huvides lipuriikide vaheliste suhete läbipaistvust.

¹ EÜT L 144, 15.5.1998, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/75/EÜ (ELT L 190, 30.7.2003, lk 6).

- (16) Liikmesriigid peaksid kohaldama oma lipu all sõitvate laevade suhtes lipuriigi teostatava sertifitseerimise ja ülevaatuse ühtlustatud nõudeid, nagu on sätestatud asjakohastes menetlustes ja juhistes, mis on lisatud IMO assamblee resolutsioonile A. 948(23) ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemiga seotud ülevaatusjuhiste kohta.
- (17) Liikmesriikide nimel lipuriigi kohuseid täitvate tunnustatud organisatsioonide range ja põhjalik kontrollimine, mis vastab liikmesriikide laevastike suurusele ja laadile, peaks parandama liikmesriigi lipu all sõitvate laevade üldist toimimise kvaliteeti.
- (18) Miinimumnõuete täitmine lipuriikide inspektorite poolt tagab mereametitele võrdsed tegevustingimused ja aitab kaasa liikmesriigi lipu all sõitvate laevade toimimise kvaliteedi parandamisele.
- (19) Liikmesriigid on lipuriikidena kohustatud uurima oma laevadega seotud õnnetusi ja vahejuhtumeid.
- (20) Erieeskirjad, mida liikmesriigid peavad meretranspordi valdkonnas toimunud õnnetusjuhtumite uurimisel järgima, on sätestatud *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiivis 2007/.../EÜ, millega kehtestatakse meretranspordi sektoris toimunud õnnetuste juurdluse põhimõtted ja millega muudetakse direktiive 1999/35/EÜ ja 2002/59/EÜ*¹.
- (21) IMO ohutu mehitamise põhimõtete kohustuslik rakendamine peaks kaasa aitama liikmesriigi lipu all sõitvate laevade toimimise kvaliteedi parandamisele.
- (22) Liikmesriigi lipu all sõitvate laevade, samuti liikmesriigi registrist lahkunud laevade kohta olulist teavet sisaldavate andmebaaside väljatöötamine peaks parandama kvaliteetse laevastiku tegevuse läbipaistvust ning aitama kaasa lipuriigi kohustuste tõhusamale kontrollimisele ja mereametitele võrdsete tegevustingimuste tagamisele.

¹ ELT L ...

- (23) Lipuriikide tegevuse hindamine ja läbivaatamine ning vajadusel parandusmeetmete kasutamine peaks tagama, et kõik EL-i liikmesriigid on loetletud sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumis valges nimekirjas.
- (24) Liikmesriigid on võtnud endale kohustuse tõendada, et nad järgivad IMO kohustuslikke õigusakte, nagu on nõutud resolutsioonis A.974(24) IMO liikmesriikide vabatahtliku auditeerimissüsteemi kohta, mille IMO assamblee võttis vastu 1. detsembril 2005.
- (25) IMO liikmesriikide vabatahtlik auditeerimissüsteem järgib tavapärasest lähenemisviisi kvaliteedijuhtimisele, mis hõlmab selliseid põhimõtteid, kriteeriume, kontrollivaldkondi, kontrolliprotsesse ja menetlusi, mida on sobilik kasutada otsustamiseks, mil määral liikmesriigid rakendavad ja täidavad nendes kohustuslikes IMO konventsioonides sisalduvaid lipuriigi kohustusi ja vastutust, mille osalised nad on. Seega saaks sellise kontrolliprotsessi juba lisada ka ühenduse meresõiduohutust käsitlevatesse õigusaktidesse.
- (26) Halduskorra kvaliteedi tõendamine ISO või samaväärsete standardite kohaselt peaks aitama veelgi kaasa kvaliteetsetele mereametitele võrdsete tegevustingimuste tagamisele.
- (27) Liikmesriikide lipu all laevu käitavatele laevaomanikele ja muude lippude all laevu käitavatele laevaomanikele võrdsete tegevustingimuste tagamiseks tuleks saavutada koostöö lipuriikide vahel, kes on võtnud endale ülesandeks kohustuslikult rakendada IMO kohustuslike õigusaktide rakendamise koodeksit, mille IMO võttis vastu 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooniga A.973(24), ning kes lasevad end kontrollida vastavalt IMO resolutsiooni A.974(24) sätetele.

- (28) Komisjon peaks kaasa aitama lipuriike käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi koostamisele **vastavalt IMO resolutsioonides A. 973(24) ja A. 974(24) osutatud tingimustele** lipuriikide vahelise koostöö saavutamiseks **ning looma stiimuleid laevade registreerimiseks liikmesriikide registrites. Kui kolmandatel riikidel lubatakse – tingimusel, et on tagatud vajalikud kvaliteedi- ja ülevaatusüsteemid – sõlmida Euroopa Ühendusega lepinguid, mis võimaldavad neil saada kasu ühenduse standardite heast mainest ja lihtsamatest haldusformaalsustest, võib see ajal, mil riiklikud mereametid on haaratud rahvusvahelisse konkurentsi, aidata suurendada IMO konventsioonide üldist järgimist ja kaotada rahvusvahelist dumpingut.**
- (29) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1406/2002¹ loodud Euroopa Meresõiduohutuse Amet peaks tagama käesoleva direktiivi rakendamiseks vajaliku toetuse.
- (30) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused².
- (31) Kuna liikmesriigid ei suuda võetavate meetmete eesmärgi, nimelt meretranspordipoliitika vallas asjakohaste sätete kehtestamist ja rakendamist, piisaval määral saavutada ning seega on neid käesoleva meetme olemuse tõttu hõlpsam saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid vastavalt asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Vastavalt samas artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik kõnealuste eesmärkide saavutamiseks.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1891/2006 (ELT L 394, 30.12.2006, lk 1).

² EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on:
 - a) tagada, et liikmesriigid täidavad lipuriigina oma kohustusi tõhusalt ja järjekindlalt vastavalt IMO konventsioonidele *ja asjassepuutuvatele ILO õigusaktidele*;
 - b) tõhustada ohutust ning vältida liikmesriikide lipu all *sõitvate laevade* põhjustatud merereostust;
 - c) näha ette mehhanism selliste IMO konventsioonides sätestatud meetmete ühtlustatud tõlgendamiseks, mis on jäetud nimetatud konventsioonide osaliste otsustada.
2. Käesoleva direktiivi kohaldamisega ei piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2099/2002¹ artikli 2 lõikes 2 loetletud ühenduse merendusalaõiguse ega nõukogu direktiivi 1999/63/EÜ² kohaldamist.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) IMO konventsioonid – järgmisi konventsioone koos nende protokollide ja muudatustega, ning nendega seotud Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) raamistikus vastuvõetud kohustuslike koodeksitega (ajakohastatud versioonid):

¹ EÜT L 324, 29.11.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 93/2007 (ELT L 22, 31.1.2007, lk 12).

² EÜT L 167, 2.7.1999, lk 33.

- (i) 1974. aasta rahvusvaheline konventsioon inimeste ohutusest merel (SOLAS 74);
- (ii) 1966. aasta rahvusvaheline laadungimärgi konventsioon (LL 66);
- (iii) 1969. aasta rahvusvaheline laevade mõõtmise konventsioon (tonnaž 69);
- (iv) rahvusvaheline konventsioon merereostuse vältimise kohta laevadelt (*MARPOL*);
- (v) meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvaheline konventsioon (STCW 1978);
- (vi) 1972. aasta rahvusvahelise laevakokkupõrgete vältimise eeskirja konventsioon (COLREG 72);
- (vii) ***1991. aasta puitu sisaldavat tekilasti vedavate laevade ohutuseeskiri;***
- (viii) ***1965. aasta tahkete puistekaupade veo ohutuseeskiri;***
- b) IMO erikonventsioonid – 1977. aasta Torremolinose kalapüügilaevade ohutuse rahvusvahelise konventsiooniga seotud 1993. aasta Torremolinose protokoll ja 2001. aasta rahvusvaheline konventsioon laevade kahjulike reostusvastaste süsteemide järelevalve kohta;
- c) lipuriigi seadustik – *IMO resolutsiooniga A.973(24) vastu võetud "IMO kohustuslike õigusaktide rakendamise koodeksi" 1. ja 2. osa;*
- d) laevad – laevad ja veesõidukid, mille suhtes kohaldatakse üht või mitut IMO konventsiooni;

- e) amet – selle liikmesriigi pädev mereamet, kelle lipu all laeval või veesõidukil on õigus sõita;
 - f) lipuriigi kvalifitseeritud inspektor – avalik teenistuja või isik, kelle liikmesriigi pädev asutus on nõuetekohaselt volitanud teostama tunnistuste andmisega seotud ülevaatusi ja kontrolle ning kes vastab II lisas täpsustatud kutsekvalifikatsiooni ja sõltumatuse nõuetele;
 - g) tunnustatud organisatsioon – vastavalt direktiivile 2007/.../EÜ [laevade kontrolli ja ülevaatusena tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta] tunnustatud organisatsioon;
 - h) tunnistused – IMO konventsioonidega seotud kohustuslikud tunnistused.
2. Uute konventsioonide või sätete arvessevõtmiseks võib artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega* võtta meetmeid 1. lõike punktides a, b ja c esitatud mõistete muutmiseks.

Artikkel 3 Rahvusvahelise raamistiku rakendamine

1. Liikmesriigid peavad saama IMO konventsioonide ja IMO erikonventsioonide osaliseks. Ent see kohustus on seotud üksnes konventsioonide sellise versiooniga, mis kehtib käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval.
2. Liikmesriigid, kes käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval ei ole veel kõigi IMO konventsioonide või IMO erikonventsioonide osalised, alustavad kooskõlas oma õigusega menetlust asjaomase konventsiooni ratifitseerimiseks või sellega ühinemiseks. Üheksakümne päeva jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest teavitavad nad komisjonile arvatava kuupäeva, mil nad annavad Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni peasekretärile hoiule asjaomase konventsiooni ratifitseerimis- või ühinemiskirja.

3. Iga liikmesriik jagab oma ametite raames selgelt ülesanded, mis on seotud IMO konventsioonides lipuriike käsitlevate kohustuste täitmise poliitika loomise ja arendamisega, ning tagab, et amet suudab nõuetekohaselt kaasa aidata riigi õigusaktide väljaandmisele ja anda juhiseid nende rakendamiseks ja jõustamiseks.
4. **Eelkõige** rahvusvahelise laevanduse osas kohaldavad liikmesriigid täielikult IMO konventsioonide lipuriikidega seotud kohustuslikke sätteid vastavalt nendes konventsioonides nimetatud tingimustele ja seal osutatud laevade suhtes ning võtavad nõuetekohaselt arvesse käesoleva direktiivi I lisas esitatud lipuriigi koodeksi sätteid.
5. Liikmesriigid muudavad järjepidevalt IMO konventsioonide jõustamiseks võetud meetmeid üha sobivamaks. Täiustamine toimub asjakohaste riigi õigusaktide range ja tõhusa kohaldamise ja jõustamise ning nõuetekohasuse järjepideva kontrollimise teel.
6. **Komisjoni algatusel või ühe või mitme asjaomase ameti või käitaja taotlusel võib** artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega* võtta meetmeid, et:
 - a) töötada välja ühtlustatud kord vastavalt IMO konventsioonidele kohaldatavate erandite ja samaväärsete asenduste kohaldamiseks;
 - b) luua IMO konventsioonides ametite otsustada jäetud küsimuste ühtlustatud tõlgendused;
 - c) **standardida** konventsioonide sätete **tõlgendamine ja kohaldamine**.

Artikkel 4

Ohutus- ja reostuse vältimise nõuete täitmise ressursid ja protsess

1. Iga liikmesriik tagab, et tema ametil on asjakohased ning laevastiku suurusele ja laadile vastavad ressursid. Need ressursid:
 - a) tagavad IMO konventsioonides *ja erikonventsioonides, lipuriigi koodeksis ja asjassepuutuvates ILO õigusaktides* esitatud nõuete *täitmise*;
 - b) tagavad *kõikide nende lipu all sõitvate laevade* õnnetuste uurimiste *läbiviimise* ning *tagavad, et* tuvastatud *puuduste kõrvaldamiseks võetakse õigeaegselt piisavad meetmed*;
 - c) tagavad asjakohastes IMO konventsioonides sisalduvaid nõudeid käsitlevate ja *lepinguosaliseks olevate riikide* heakskiidetud juhiste *väljatöötamise, dokumenteerimise ja tutvustamise*;
 - d) koosnevad sobivast arvust kvalifitseeritud töötajatest IMO konventsioonide rakendamisega seotud riigi õigusaktide rakendamiseks ja jõustamiseks, sealhulgas *lipuriigi kvalifitseeritud inspektoritest uurimiste, auditite, kontrolli ja ülevaatuste läbiviimiseks*;
 - e) koosnevad piisavast arvust lipuriigi kvalifitseeritud töötajatest selliste vahejuhtumite uurimiseks, mille puhul on sadamariik pidanud kinni laeva, millel on õigus nende lipu all sõita; ja
 - f) koosnevad piisavast arvust lipuriigi kvalifitseeritud töötajatest selliste vahejuhtumite uurimiseks, mille puhul sadamariik seab kahtluse alla lipuriigi volitusel väljastatud tunnistuse või kinnituslehe kehtivuse või tunnistust või kinnituslehte omava isiku pädevuse.

2. Iga liikmesriik tagab lipuriigi *inspektorite koolituse* ning järelevalve *lipuriigi inspektorite ja uurijate* tegevuse üle ning *õnnetuste või puuduste korral rannikuriigi tegevuse üle, nagu ka tunnustatud organisatsioonide tegevuse üle, kui ta peaks artikli 7 kohaselt volitused sellistele organisatsioonidele delegeerima.*
3. Iga liikmesriik arendab välja või säilitab oma laevastiku suurusele ja laadile vastavad võimalused *laevade konstruktsiooni ja varustust puudutavate disainilahenduste* ülevaatamiseks, *heakskiitmiseks ja lubamiseks* ja tehniliste otsuste tegemiseks.
4. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustuste täitmise miinimumnõuded kehtestatakse artikli 18 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 5

Laeva registreerimine liikmesriigi lipu alla

1. Enne mis tahes laeva registrisse kandmist peab liikmesriik selle identifitseerima, sealhulgas kontrollima vajaduse korral selle IMO identifitseerimisnumbrit ning muid laeva dokumente, et laev ei sõidaks samal ajal kahe või enama riigi lipu all. Tuleb saada tõend selle kohta, et eelnevalt teise riigi lipu alla registreeritud laev on selle riigi registrist kustutatud või et selle riigi registrist on saadud nõusolek laeva ümberregistreerimiseks.

2. ***Tingimusena laeva esmakordseks kandmiseks*** oma registrisse ***kontrollib*** asjaomane liikmesriik, ***kas*** kõnealune laev vastab kõigile kohaldatavatele rahvusvahelistele eeskirjadele ***ning tagab, et seda kinnitavad ka tema käsutuses olevad tõendavad dokumendid***. Vajadusel, ***kuid igal juhul, kui laev ei ole uus***, teeb ta koostööd eelmise lipuriigiga ***ning palub sellel edastada vajalikud dokumendid ja andmed***.
3. ***Kui sellise taotluse esitab üks liikmesriik teisele liikmesriigile, on eelmine lipuriik kohustatud edastama kõnealused dokumendid ja andmed vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 789/2004, mis käsitleb kauba- ja reisilaevade ümberregistreerimist ühest ühenduse registrist teise¹***.
4. Kui teine lipuriik küsib teavet liikmesriigi registrist lahkunud laeva kohta, esitab asjaomane liikmesriik vastavale lipuriigile viivitamata kõik üksikasjad kõnealuse laeva puuduste, nõuetele mittevastavuse ja nende likvideerimiseks määratud tähtaegade kohta ning kõikvõimaliku muu ohutusega seotud teabe.
5. *Lõigete 1, 2 ja 4 kohaldamine ei piira määruse (EÜ) nr 789/2004 artikli 4 kohaldamist.*

Artikkel 6

Liikmesriigi lipu all sõitvate laevade ohutuse tagamine

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et laevad, millel on õigus nende lipu all sõita, järgivad rahvusvahelisi eeskirju ja standardeid. Eelkõige hõlmavad need meetmed järgmist:

¹ ***ELT L 138, 30.4.2004, lk 19.***

- a) laevadel keelatakse minna merele enne, kui see toimub vastavalt rahvusvahelistele eeskirjadele ja standarditele;
- b) tagatakse nende laevadekorrapärane kontrollimine veendumaks, et laeva tegelik olukord ja selle meeskond vastavad laeva tunnistustele;
- c) tagatakse, et punktis b osutatud korrapärase kontrollimise käigus kontrollib inspektor **sobivaid meetodeid ja vajalikke vahendeid kasutades**, kas laeval töötavad meremehed tunnevad oma konkreetseid tööülesandeid ning laeva töökorda, varustust, seadmeid ja menetlusi;
- d) tagatakse, et **laevaperel** tervikuna **on pädevus ja vajalikud vahendid selleks, et** oma tegevust häireolukorras tõhusalt koordineerida ning täita reostuse vältimise või tõrjumise ja ohutuse seisukohalt olulisi teenistusülesandeid;
- e) riigi õigusnormides sätestatakse piisavalt karmid karistused, et laevadei rikuks rahvusvahelisi eeskirju ega standardeid;
- f) pärast uurimise läbiviimist alustatakse kohtuasju laevade vastu mis on rikkunud rahvusvahelisi eeskirju ja standardeid, olenemata sellest, kus selline rikkumine toimus;
- g) riigi õigusnormides sätestatakse piisavalt karmid karistused, et isikud, kellele on nende volitusel väljastatud tunnistus või kinnitusleht, ei rikuks rahvusvahelisi eeskirju ega standardeid; ja
- h) pärast uurimise läbiviimist alustatakse kohtuasju isikute vastu, kellel on tunnistus või kinnitusleht ja kes on rikkunud rahvusvahelisi eeskirju ja standardeid, olenemata sellest, kus selline rikkumine toimus.

2. *Nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta direktiivis 2002/59/EÜ, millega luuakse ühenduse laevaliikluse seire- ja teabesüsteem¹, töötavad liikmesriigid välja ja viivad ellu nende lipu all sõitvaid laevu puudutava asjakohase kontrolli- ja järelevalveprogrammi, mis võimaldaks neil õnnetuste või puuduste korral vastata kiiresti ja põhjalikult sadama- või rannikuriikide teabe või selgituse saamise taotlustele, kasutades selleks muu hulgas ühenduse andmevahetussüsteemi SafeSeaNet.*
3. Liikmesriigid või nende nimel tegutsevad tunnustatud organisatsioonid väljastavad või kinnitavad laevade tunnistusi üksnes pärast seda, kui on veendunud, et laev vastab kõigile kohaldatavatele nõuetele.
4. Liikmesriigid väljastavad isikutele rahvusvahelisi pädevustunnistusi või kinnituslehti üksnes pärast seda, kui on veendunud, et isik vastab kõigile kohaldatavatele nõuetele.
5. Liikmesriigid tagavad, et nende laevad on läbinud ülevaatusse vastavalt asjakohastele ülevaatusse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemiga seotud menetlustele ja juhistele, mis on lisatud IMO assamblee resolutsioonile A.948(23) (ajakohastatud versioon).
6. Liikmesriik võtab meetmed kooskõlas III lisa sätestatud juhistega, kui sadamariik peab kinni nende lipu all sõitva laeva.
7. III lisa võib artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega* muuta, et juhiseid kehtiva korra rakendamisel saadud kogemuste põhjal täiustada.

¹ EÜT L 208, 5.8.2002, lk 10.

Artikkel 7

Volituste delegeerimine seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks

1. Ilma et see piiraks direktiivi 94/57/EÜ või direktiivi 2007/.../EÜ [laevade kontrolli ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ja veeteede ametite vastavat tegevust käsitlevate ühiste eeskirjade ja standardite kohta] kohaldamist, arendavad või säilitavad liikmesriigid, kelle laevade **ülevaatust ja** sertifitseerimist viivad läbi tunnustatud organisatsioonid, oma laevastiku suurusele ja laadile vastava suutlikkuse teostada pidevat järelevalvet nende nimel tegutsevate tunnustatud organisatsioonide ülevaatuste ja sertifitseerimiste üle.

Nad tagavad, et ameti ja tunnustatud organisatsioonide vahel luuakse Internetis otseühendus ning et tunnustatud organisatsioonide üle järelevalvet teostavad töötajad tunnevad põhjalikult nende organisatsioonide ja lipuriigi eeskirju ning suudavad tunnustatud organisatsioone kohapeal tõhusalt jälgida.

2. Liikmesriigid, kelle suhtes lõiget 1 kohaldatakse, **annavad võimaluse viia läbi** nende lipu all **sõitvaid laevu käsitlevad täiendavad uurimised**, tagamaks nende vastavus IMO konventsioonide nõuetele ja riigi nõuetele.
3. Lõikes 2 nimetatud **täiendavaid uurimisi tuleb läbi viia vähemalt korra 12 kuu jooksul** laevade puhul:

- a) mis on olnud liikmesriigi registris **vähem kui** kaks aastat; **ja**
- b) mida on **viimase 12 kuu jooksul** nõukogu 19. juuni 1995. aasta direktiivi 95/21/EÜ laevaohutust, reostuse vältimist ning elu- ja töötingimusi laevadel käsitlevate rahvusvaheliste standardite rakendamise kohta ühenduse sadamaid kasutavate ja liikmesriikide jurisdiktsiooni all olevates vetes sõitvate laevade suhtes¹ **või** Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... **direktiivi** 2007/.../EÜ [mis käsitleb sadamariigi kontrolli laevanduses]* sätete **alusel kinni peetud**.

¹ EÜT L 157, 7.7.1995, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/84/EÜ (EÜT L 324, 29.11.2002, lk 53).

* Väljaannete Talitus: Palun sisestada number.

4. Kui direktiivi 2007/.../EÜ [mis käsitleb sadamariigi kontrolli laevanduses] artikli 5 lõikes 2 osutatud sadamariigi kontrolli üksikasjalikud eeskirjad on jõustunud, ei **ole lõigetes 2 ja 3 osutatud täiendav uurimine tingimata vajalik** laevade puhul, millele on omistatud nimetatud direktiivi alusel madal riskiprofiil.
5. Lisaks sellele annavad liikmesriigid, kelle suhtes lõiget 1 kohaldatakse:
 - a) oma tunnustatud organisatsioonidele konkreetseid juhiseid, kus on üksikasjalikult kirjeldatud meetmeid, mida tuleb võtta juhul, kui leitakse, et laev ei ole mereleminekuks kõlblik, ilma et see ohustaks laeva ennast või pardal viibivaid isikuid, või kui leitakse, et see kujutab põhjendamatut ohtu merekeskkonnale, ja
 - b) oma tunnustatud organisatsioonidele kõik asjakohased riigi õigusaktid ja nende tõlgendused, millega IMO konventsioonide sätted jõustatakse, või täpsustavad, kas ameti standardid on mingis osas konventsioonide nõuetest rangemad.
6. Täiendavate **uurimiste jaoks vajalike ülevaatusmenetluste ja järelevalvesüsteemide kehtestamiseks vajalikud juhised** ning täiendavaid **uurimisi** teostavate inspektorite suhtes kehtivad miinimumnõuded kehtestatakse artikli 18 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusega.

Artikkel 8 Lipuriikide inspektorid

1. Liikmesriigid määratlevad ja dokumenteerivad kõigi nende lipuriigi töötajate, kes korraldavad, teevad või kontrollivad reostuse vältimise ja ohutusega seotud või seda mõjutavat tööd, vastutuse, võimupiirid ja vastastikused suhted.

2. Liikmesriigid tagavad, et laevade ja ühingute ülevaatuste ja kontrollide eest vastutavad või neid teostavad töötajad vastavad II lisas sätestatud miinimumnõuetele.
3. Liikmesriigid tagavad, et kõigi lipuriigi kohustusi täita aitavate töötajate, välja arvatud lõikes 2 osutatud töötajate, haridus, koolitus ja juhendus vastab ülesannete ulatusele, mida nad on volitatud täitma.
4. Liikmesriigid tagavad *sobivaid meetodeid ja vajalikke vahendeid kasutades* dokumenteeritud süsteemi rakendamise *lõigetes 1–3 osutatud* töötajate *oskuste jätkuvaks arendamiseks* ja nende teadmiste järjepidevaks ajakohastamiseks vastavalt ülesannetele, mida nad on *määratud või* volitatud täitma.
5. Lipuriik väljastab kõigile tema nimel *laevade pardal või trümmis* tööülesandeid täitvatele inspektoritele *ning vajaduse korral ka teistele lõikes 3 osutatud töötajatele* isikut tõendava dokumendi, *mis kinnitab volitusi, mis lipuriik on neile andnud*.
6. *II lisa võib muuta vastavalt artikli 18 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele, et parandada juhiseid kehtivate sätete rakendamisel saadud kogemuste põhjal.*
7. Artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega* võib kehtestada miinimumnõuded lõikes 3 nimetatud töötajate kvalifikatsiooni suhtes.

Artikkel 9

Lipuriigi teostatavad uurimised

Liikmesriigid viivad pärast nende lipu all sõitvate laevadega juhtunud laevaõnnetusi või reostusjuhtumeid läbi uurimise, ***järgides IMO assamblee resolutsioonile A.884(21) lisatud laevaõnnetuste ja vahejuhtumite uurimise koodeksist tulenevaid kohustusi, mille IMO võttis vastu resolutsiooniga A.849(20) (ajakohastatud versioon)***. Selliseid õnnetuste uurimisi teostavad vastava väljaõppe saanud uurijad, kes on pädevad tegelema õnnetusega seonduvate ***küsimustega ja kelle olemasolu*** tagavad ***liikmesriigid, olenemata*** õnnetuse või vahejuhtumi toimumise paigast.

Artikkel 10

Ohutu mehitamine

Liikmesriigid tagavad, et nende lipu all sõitvad laevad on piisavalt mehitatud, pidades silmas inimeste ohutust merel, ning järgivad ohutu mehitamise põhimõtet, mis on sätestatud IMO assamblee resolutsioonis A.890(21) ohutu mehitamise põhimõtete kohta (ajakohastatud versioon), võttes arvesse nimetatud resolutsioonile lisatud asjakohaseid suuniseid.

Artikkel 11

Kaasnevad meetmed

1. Liikmesriigid koostavad oma laevade kohta laevastiku andmebaasi, mis sisaldab iga laeva peamisi tehnilisi üksikasju ja lõikes 2 loetletud andmeid, või tagavad endale otsese juurdepääsu samasugust teavet sisaldavale andmebaasile. Liikmesriigid tagavad komisjonile õiguse ***vastavalt vajadusele kasutada nende laevastiku andmebaasi või jagada sellele juurdepääsu ning andmeid saada ja nendega vahetada***.

2. **Iga liikmesriigi** andmebaas sisaldab järgmist teavet:

a) **eraldi informatsiooni iga registreeritud laeva kohta:**

- i) üksikasjad laeva kohta (nimi, IMO number, jne); **registreerimise kuupäev ja vajaduse korral registrist kustutamise kuupäev;**
- ii) laeva sertifitseerimise ja klassifitseerimisega seotud tunnustatud organisatsioonide andmed **lipuriigi juhiste kohaselt;**
- iii) ülevaatuste, sealhulgas vajaduse korral lisa- ja täiendavate ülevaatuste ning kontrollimiste kuupäevad **ja tulemused (puudused: jah või ei, kirjeldus, teostatud või pooleliolev remont; kinnipidamised: jah või ei, ja kestus); ülevaatused on läbi viinud kas otseselt lipuriik ise või tunnustatud organisatsioonid, keda see riik on selleks volitanud;**
- iv) sadamariigi kontrolli käsitlevate sätete alusel toimunud laeva kontrollimise kuupäevad ja selle teostanud asutuse andmed;
- v) sadamariigi kontrolli tulemused (puudused: jah või ei, **kirjeldus, teostatud või pooleliolev remont;** kinnipidamised: jah või ei, **ja kestus**);
- vi) andmed õnnetuste kohta;
- vii) andmed **IMO konventsioonide, eriti** MARPOL-i ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/35/(EÜ), **mis käsitleb laevade põhjustatud merereostust ning karistuste kehtestamist merereostusega seotud rikkumiste eest,**¹ rikkumistest;

¹ ELT L 255, 30.9.2005, lk 11.

b) üldinformatsioon kõikide registris olevate laevade kohta:

- i) registrist viimase 12 kuu jooksul lahkunud laevade andmestik ja tunnusandmed; selle perioodi jooksul tuleb säilitada kogu teave, mis on kogutud andmebaasi laeva registris oleku aja jooksul;**
- ii) lipuriigi poolt või nimel läbiviidud iga liiki iga-aastaste ülevaatuste arv menetluste kaupa.**

3. Lõikes 2 loetletud andmeid võib uute andmebaasidega seotud arenguid silmas pidades muuta artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega*.

Artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega* võib andmete esitamiseks kehtestada ühtlustatud vormid.

4. ***Lõikes 2 osutatud teave edastatakse terviklikul kujul viivitamatult uuele lipuriigile, kui laev lahkub registrist ja viiakse üle teise registrisse.***

Artikkel 12

Lipuriikide tegevuse hindamine ja läbivaatamine

1. Liikmesriigid hindavad igal aastal oma tegevust seoses käesoleva direktiivi sätetega.

2. Lipuriikide tegevuse hindamise meetmed hõlmavad muu hulgas sadamariigi kontrolliga seotud kinnipidamiste määrasid, lipuriigi kontrollide tulemusi, statistilisi andmeid õnnetuste kohta, side- ja teabevahetust, statistilisi andmeid iga-aastaste kadude kohta, välja arvatud täieliku hävimisega seotud kaod, ja muid asjakohaseid tulemuslikkuse näitajaid, mille põhjal otsustatakse, kas töötajad, ressursid ja halduskord on lipuriigi kohustuste täitmiseks piisavad.
3. Artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega* võetakse vastu ühine meetod lipuriikide tegevuse hindamisel.
4. Liikmesriigid, kes kalendriaasta 1. juulil on loetletud sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumis aastaaruandes avaldatud mustas või hallis nimekirjas, esitavad komisjonile enne sama aasta 1. septembrit põhjaliku aruande lipuriigi nõuetele mittevastavuse kohta. Selles aruandes määratakse kindlaks sellise mittevastavuse peamised põhjused ja analüüsitakse neid ning tuvastatakse need laevade kategooriad, millest selline tulemus on tingitud. Ühtlasi peab see aruanne sisaldama heastavate meetmete kava, mis vajadusel hõlmab täiendavaid ülevaatusi ja mis rakendatakse esimesel võimalusel.

Artikkel 13 Lipuriikide auditeerimise kord

1. Iga liikmesriik tagab, et kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi jõustumist ja edaspidi korrapäraste ajavahemike tagant viiakse läbi sõltumatu kontroll selle üle, kas ta järgib käesolevat direktiivi.

2. Lõikes 1 nimetatud kontrolli raamistik ja kord kehtestatakse artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega*.

Lõikes 1 nimetatud kontrollina tunnustatakse siiski ka *IMO resolutsiooni A.974(24)* sätete kohaselt läbiviidud auditeerimisi, kui sealjuures on täidetud lõikes 3 sätestatud tingimused. Tunnustamine ei piirata komisjoni poolt või tema nõudel teostatud mis tahes lisakontrolle, mille eesmärgiks on kontrollida vastavust ühenduse merendusalaalastele õigusaktidele.

3. Liikmesriik tagab:

- a) et kontrollitakse ka käesoleva direktiivi sätete järgimist;
- b) komisjoni osalemise vaatlejana IMO auditeerimisprotsessis;
- c) et aruanne ja teave seejärel võetud meetmete kohta tehakse komisjonile viivitamata kättesaadavaks.

4. Artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega*:

- a) määratakse kindlaks lõikes 1 nimetatud kontrollide teostamise ajakava;
- b) määratletakse kontrolli tulemustest avalikkuse teavitamist tingimused.

5. Vajadusel töötab ***komisjon koostöös liikmesriikidega*** välja soovitud ***ja teeb ettepanekud, et parandada*** lõikes 2 osutatud ***juhul IMO auditeerimissüsteemi korda ja tulemusi***.

Artikkel 14

Kvaliteedi sertifitseerimine

1. Iga liikmesriik töötab oma ameti jaoks välja ja rakendab kvaliteedijuhtimise süsteemi ning haldab seda. See kvaliteedijuhtimise süsteem peab olema sertifitseeritud ISO 9001:2000 standardite alusel või vähemalt kõikidele ISO 9001:2000 tingimustele vastava võrdväärse standardi alusel ning seda kontrollitakse vastavalt ISO 19011:2002 suunistele või vähemalt kõikidele ISO 19011:2002 tingimustele vastava võrdväärse standardi suunistele. Nimetatud võrdväärsete standardite osas lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 98/34/EÜ¹.
2. Kvaliteedijuhtimise süsteem töötatakse välja kolme aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest.
3. Kvaliteedijuhtimise süsteem sertifitseeritakse nelja aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest.
4. Lõike 1 viiteid ISO standarditele võib ajakohastada artikli 18 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusega.

Artikkel 15

Koostöölepingud

Komisjon esitab enne [2007.] aasta lõppu Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas oleks otstarbekas koostada lipuriigi kontrolliga seotud kohustusi käsitlev vastastikuse mõistmise memorandum ***Euroopa Ühenduse, liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel***, mille eesmärgiks oleks tagada ***liikmesriikidega*** võrdsed ***konkurentsitingimused nende kolmandatele riikidele***, kes on võtnud endale ülesandeks kohustuslikult rakendada IMO kohustuslike õigusaktide rakendamise koodeksit *IMO resolutsiooni A.973(24) alusel*, ning on nõustunud laskma end kontrollida vastavalt *IMO resolutsiooni A.974(24) sätetele*.

¹ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

Artikkel 16
Teabe ja teadete saatmine

1. Kõik liikmesriigid teevad IMO-le ***ja komisjonile*** teatavaks IMO konventsioonide sätetega nõutud teabe.
2. Liikmesriigid teatavad komisjonile igal aastal:
 - a) kontrollimiste ja auditeerimiste arvu, mille nad on lipuriikidena läbi viinud;
 - b) ülesannete täitmiseks eraldatud vahendid, millele on osutatud artikli 4 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 7 lõikes 1;
 - c) artiklite 6 -11, artikli 12 lõike 1 ja artikli 15 järgimiseks võetud meetmed.
3. Artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega* võib kehtestada lõikes 2 nimetatud ***teabe*** esitamise kohustuse täitmiseks ühtlustatud näidisvormi.
4. Pärast liikmesriikide ***teadete*** kättesaamist koostab komisjon käesoleva direktiivi rakendamist käsitleva koondaruande. See aruanne esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 17
Muudatused

Lisaks artikli 2 lõikes 2, artikli 6 lõikes 7 ja artikli 11 lõikes 3 ette nähtud muudatustele võib käesolevat direktiivi muuta artikli 18 lõikes 2 osutatud *regulatiivmenetlusega*, et võtta arvesse rahvusvahelisel tasandil, eelkõige IMO ja ILO poolt välja töötatud lipuriike käsitlevaid uusi sätteid ja kohustusi.

IMO konventsioonide ja IMO kohustuslike õigusaktide rakendamise koodeksi muudatused võib vastavalt määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikli 5 lõikele 2 käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta.

Artikkel 18

Komitee

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 2099/2002 artikliga 3 moodustatud laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komitee (COSS).
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse otsuse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kaks kuud.

Artikkel 19

Direktiivi ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt [...]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need õigusnormid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 20 Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

LIPURIIGI KOODEKS

IMO KOHUSTUSLIKE ÕIGUSAKTIDE RAKENDAMISE KOODEKSI EELNÕU 1. JA 2. OSA

1. OSA – ÜHISED VADLKONNAD

Eesmärk

1. Käesoleva koodeksi eesmärk on edendada ülemaailmset meresõiduohutust ja merekeskkonna kaitset.
2. Eri ametid lähtuvad käesoleva koodeksi puhul oma valitsevast olukorrast ning on seotud üksnes nende lõikes 6 osutatud õigusaktide rakendamisega, mille lepinguosaliselised valitsused või osapooled nad on. Geograafilistest ja muudest asjaoludest tingituna on teatavate ametite roll lipuriigina suurem kui see on sadama- või rannikuriigina, samas kui teiste roll võib olla ranniku- või sadamariigina suurem kui lipuriigina. Selline osatähtsuse ebaühtlane jaotumine ei vähenda mingil viisil nende kohustusi lipu-, sadama- või rannikuriigina.

Strateegia

3. Selleks, et riik saavutaks käesoleva koodeksi eesmärgi, tuleks välja töötada järgmisi punkte hõlmav strateegia:
 - (1) asjakohaste rahvusvaheliste kohustuslike õigusaktide rakendamine ja jõustamine;
 - (2) asjakohaste rahvusvaheliste soovitude järgimine;

- (3) riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmise tõhususe järjepidev läbivaatamine ja kontrollimine; ning
- (4) üldise korraldusliku tulemuslikkuse ja võimekuse saavutamine, säilitamine ja parandamine.

Eespool nimetatud strateegia elluviimisel tuleks järgida käesolevas koodeksis esitatud juhiseid.

Üldosa

- 4. 1982. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni (UNCLOS) ja IMO konventsioonide sätete kohaselt vastutavad ametid õigusnormide avaldamise ja kõikvõimalike muude meetmete võtmise eest, mis võivad olla vajalikud nimetatud õigusaktide täielikuks ja igakülgseks jõustamiseks, tagamaks seda, et inimelude ohutust merel ja merekeskkonna kaitset silmas pidades oleksid laevad kõlblikud tegevuseks, milleks nad on ette nähtud, ning et nende meeskonna moodustaks asjatundlik laevapersonal.
- 5. Võttes meetmeid merereostuse vältimiseks, vähendamiseks ja kontrollimiseks, tegutsevad riigid nii, et kahju või oht ei saaks otseselt või kaudselt edasi kanduda ühelt alalt teisele või et üht tüüpi reostuse ei muutuks teist tüüpi reostuseks (UNCLOS, artikkel 195).

Reguleerimisala

- 6. Käesoleva koodeksiga on seotud järgmised IMO kohustuslikud õigusaktid:
 - (1) muudetud rahvusvaheline konventsioon inimelude ohutusest merel, 1974, (SOLAS 74);
 - (2) rahvusvaheline konventsioon inimelude ohutusest merel, 1974, parandatud ja muudetud 1978. aasta protokolliga (SOLAS PROT 1978);

- (3) 1988. aasta protokoll (rahvusvaheline konventsioon inimeste ohutusest merel, 1974) kohta parandatud (SOLAS PROT 1988);
- (4) 1973. aasta rahvusvaheline konventsioon merereostuse vältimise kohta laevadelt, muudetud 1978. aasta protokolliga (MARPOL 73/78);
- (5) 1997 aasta protokoll et muuta 1973. aasta rahvusvahelist konventsiooni merereostuse vältimise kohta laevadelt, muudetud 1978. aasta protokolliga (MARPOL PROT 1997);
- (6) muudetud 1978. aasta meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvaheline konventsioon (STCW);
- (7) 1966. aasta rahvusvaheline laadungimärgi konventsioon (LL 66);
- (8) 1988. aasta protokoll 1966. aasta rahvusvaheline laadungimärgi konventsiooni kohta (LL PROT 1988);
- (9) 1969. aasta rahvusvaheline laevade mõõtmise konventsioon (tonnaaz 69) ja
- (10) muudetud 1972. aasta rahvusvahelise laevakokkupõrgete vältimise eeskirja konventsioon (COLREG 72),

samuti kõik nende konventsioonide ja protokollidega kohustuslikuks muudetud dokumendid. Eespool nimetatud kohustuslikest õigusaktidest tulenevate kohustuste mittetäielikud loetelud on esitatud lisades 1–4. 5. lisas on esitatud asjakohaste dokumentide loetelu ja 6. lisas on esitatud kohustuslike dokumentide muudatuste kokkuvõte¹.

¹ Need lisad täidetakse meresõiduohutuse komitee 80. istungil (mai 2005). Lipuriigi kohustuste osas on asjakohased üksnes 1., 2. ja 5. lisa.

Esiialgsed meetmed

7. Kui riigi jaoks jõustub uus või muudetud IMO kohustuslik õigusakt, peab kõnealuse riigi valitsus suutma selle sätteid asjakohaste õigusaktide kaudu rakendada ja jõustada ning luua rakendamiseks ja jõustamiseks vajaliku infrastruktuuri. See tähendab, et riigi valitsus peab:
 - (1) olema suuteline avaldama seadusi, mis võimaldavad haldus-, tehnilistes ja sotsiaalsetes küsimustes tõhusat jurisdiktsiooni ja kontrolli tema lipu all sõitvate laevade üle ning eelkõige annavad õigusliku aluse registrite suhtes kehtivatele üldnõuetele, laevade kontrollimisele ning selliste laevade suhtes kohaldatavatele ohutust ja merereostuse vältimist käsitlevatele seadustele ning võimaldavad koostada seonduvaid eeskirju;
 - (2) omama õiguslikku alust oma õigusnormide jõustamiseks, sealhulgas seonduvate uurimis- ja karistamismenetluste täideviimiseks; ja
 - (3) omama piisavalt merenduslaste teadmistega töötajaid, kes aitaksid avaldada vajalikke riigi seadusi ning täidaksid kõiki riigi kohustusi, sealhulgas vastavate konventsioonidega nõutud aruannete esitamise kohustust.
8. Asjakohaste IMO õigusaktide sätete jõustamiseks ettenähtud riigi õigusaktide võimaliku raamistiku võib leida Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni trükises "Suunised merenduslaste õigusaktide kohta" ("*Guidelines for Maritime Legislation*")¹.

Teabe edastamine

9. Riigid peaksid kõigile asjaomastele isikutele teatavaks tegema lõikes 3 osutatud strateegia, sealhulgas teabe oma riigi õigusaktide kohta.

¹ ST/ESCAP/1076.

Dokumendid

10. Nõuetele vastavuse ja riigi tõhusa tegevuse tõendamiseks tuleb kehtestada asjakohased dokumendid ja neid säilitada. Dokumendid peavad olema loetavad, kergesti tuvastatavad ja kättesaadavad. Dokumentide tuvastamiseks, säilitamiseks, kaitsmiseks, kättesaamiseks, säilitustähtaegade määramiseks ja hävitamiseks vajalike kontrollimehhanismide kindlaksmääramiseks tuleb kehtestada dokumenteeritud kord.

Täiustamine

11. Riigid peaksid pidevalt täiustama meetmeid, mida nad on võtnud vastuvõetud konventsioonide ja protokollide jõustamiseks. Täiustamine peaks toimuma asjakohaste riigi õigusaktide range ja tõhusa kohaldamise ja jõustamise ning nende täitmise kontrollimise teel.
12. Riik peaks edendama sellist kultuuri, mis pakuks inimestele võimaluse parandada meresõiduohutuse ja keskkonnakaitse alast tegevust.
13. Lisaks sellele peaks riik võtma meetmeid võimaliku nõuetele mittevastavuse põhjuste kindlaksmääramiseks ja selle edasise ilmnemise vältimiseks, mis hõlmaks:
 - (1) nõuetele mittevastavuse läbivaatamist ja analüüsi;
 - (2) vajalike parandusmeetmete rakendamist ja
 - (3) parandusmeetmete läbivaatamist.
14. Riik peaks kindlaks määrama meetmed võimaliku nõuetele mittevastavuse põhjuste kõrvaldamiseks, et vältida nende ilmnemist.

2. OSA – LIPURIIGID

Rakendamine

15. Oma vastutuse ja kohustuste tõhusaks täitmiseks peaksid lipuriigid:
- (1) rakendama riigi õigusaktide ja suuniste väljaandmise kaudu poliitikat, mis aitaks rakendada ja jõustada kõiki selliseid ohutust ja reostuse vältimist käsitlevaid konventsioone ja protokolle, mille osalised nad on, ja
 - (2) määrama oma ametite raames ülesandeid asjakohaste vastuvõetud poliitikate ajakohastamiseks ja läbivaatamiseks vastavalt vajadusele.
16. Lipuriigid peaksid kehtestama ressursid ja menetlused, mille abil oleks võimalik ohutus- ja keskkonnakaitseprogrammi hallata ning mis peaksid koosnema vähemalt järgmisest:
- (1) haldusjuhendid kohaldatavate rahvusvaheliste reeglite ja eeskirjade rakendamiseks ning ka vajalike tõlgendavate riigi eeskirjade väljatöötamiseks ja levitamiseks;
 - (2) ressursid, millega tagada lõikes 6 loetletud IMO kohustuslike õigusaktide nõuete täitmine auditeerimis- ja kontrolliprogrammi kasutamise teel, mis on sõltumatud kõigist vajalike tunnistusi ja asjakohaseid dokumente väljastavatest haldusasutustest ja/või kõigist üksustest, millele lipuriik on andnud volitused väljastada vajalike tunnistusi ja asjakohaseid dokumente;
 - (3) ressursid, millega tagada muudetud 1978. aasta STCW konventsiooni nõuete järgimine. See hõlmab ressursse, millega muu hulgas tagada, et:

- 3.1 meremeeste väljaõpe, atesteerimine ja diplomeerimine vastab konventsiooni nõuetele;
 - 3.2 STCW tunnistused ja kinnituslehed kajastavad õigesti meremeeste pädevust kasutatud kõigis laevale väljastatud ohutu mehitamise tunnistustes;
 - 3.3 asjaomase poole väljaantud tunnistuste või kinnituslehtede omanike tegevusest või tegevusetusest tuleneva nõuetele mittevastavuse suhtes, millest on teatatud ja mis võib kujutada merel otsest ohtu inimestele, varale või merekeskkonnale, on võimalik läbi viia erapooletu uurimine;
 - 3.4 kui see on õigustatud, ja kui see on vajalik pettuse vältimiseks, on lipuriigi väljastatud tunnistusi või kinnituslehti võimalik tühistada, peatada või kehtetuks tunnistada; ja
 - 3.5 teise riigi mõjulas läbiviidud haldusmeetmed, sealhulgas väljaõppe, atesteerimise ja diplomeerimisega seotud tegevused on sellised, et lipuriik nõustub vastutama laevadel, millel on õigus tema lipu all sõita¹, teenivate kaptenite, ohvitseride ja teiste meremeeste pädevuse tagamise eest;
- (4) ressursid, millega tagada õnnetuste uurimine ning tuvastatud puudustega laevu hõlmavate juhtumite piisav ja tähtaegne käsitlemine ja
 - (5) asjakohastes IMO konventsioonides sisalduvaid nõudeid käsitlevate ja ameti heakskiidetud juhiste väljatöötamine, dokumenteerimine ja tutvustamine.

¹ 1978. aasta STCW konventsiooni (muudetud kujul) reeglid I/2, I/9, I/10 ja I/11.

17. Lipuriigid tagavad, et laevad, millel on õigus nende lipu all sõita, on piisavalt ja tõhusalt mehitatud, võttes arvesse IMO vastu võetud ohutu mehitamise põhimõtteid.

Volituste delegeerimine

18. Lipuriigid, kes volitavad tunnustatud organisatsioone enda nimel teostama ülevaatusi ja kontrolle, väljastama tunnistusi ja dokumente, tähistama laevu ja tegema muid IMO konventsioonidega nõutud kohustuslikke töid, peavad reguleerima sellist volitamist kooskõlas SOLAS-e reegluga XI-1/1, et:
- (1) määrata kindlaks, et tunnustatud organisatsiooni vahendid on vastavalt asjakohases IMO resolutsioonis¹ sätestatud ameti nimel tegutsevate tunnustatud organisatsioonide miinimumnõuetele tehnilise, juhtimisalase ja uurimistegevuse alase võimekuse osas piisavad neile määratud ülesannete täitmiseks;
 - (2) selle aluseks oleks ameti ja tunnustatud organisatsiooni vaheline ametlik kirjalik leping, mis sisaldaks vähemalt asjakohases IMO resolutsioonis² sätestatud osasid, või samaväärne õiguslik korraldus, mille aluseks võib olla ameti nimel tegutsevate tunnustatud organisatsioonide volitamist käsitleva lepingu näidis³;
 - (3) anda konkreetseid juhiseid, milles on üksikasjalikult kirjeldatud meetmeid, mida tuleb võtta juhul, kui leitakse, et laev ei ole mereleminekuks kõlblik, ilma et see ohustaks laeva ennast või pardal viibivaid isikuid, või kui leitakse, et see kujutab põhjendamatut ohtu merekeskkonnale;

¹ Resolutsiooni A.739(18) "Ameti nimel tegutsevate organisatsioonide volitamissuunised" 1. lisa.

² Resolutsiooni A.739(18) "Ameti nimel tegutsevate organisatsioonide volitamissuunised" 2. lisa.

³ MSC/Circ.710 – MEPC/Circ.307.

- (4) edastada tunnustatud organisatsioonile kõik asjakohased riigi õigusaktid ja nende tõlgendused, millega konventsioonide sätted jõustatakse, või täpsustada, kas ameti standardid on mingis osas konventsioonide nõuetest rangemad, ja
 - (5) nõuda tunnustatud organisatsioonilt dokumentide säilitamist, mis annaksid ametile andmeid, mille abil tõlgendada konventsioonide reegleid.
19. Lipuriigid, kes nimetavad enda nimel ülevaatuste ja kontrollide tegemiseks ametisse inspektoreid, peaksid sellised ametisse nimetamised vastavalt asjakohasusele reguleerima kooskõlas lõikega 18, eriti alapunktides 3–4 kehtestatud juhistega.
20. Lipuriik peaks kehtestama järelevalveprogrammi või osalema sellises programmis, millel oleks piisavalt vahendeid tema tunnustatud organisatsioonide kontrollimiseks ja nendega teabe vahetamiseks, et tagada oma rahvusvaheliste kohustuste täielik täitmine järgmiselt:
- (1) teostades oma volitusi viia läbi täiendavaid ülevaatusi eesmärgiga tagada, et laevad, millel on õigus tema lipu all sõita, vastavad tegelikult IMO kohustuslikele õigusaktidele;
 - (2) viies läbi vajalikuks peetavaid täiendavaid ülevaatusi selle tagamiseks, et laevad, millel on õigus tema lipu all sõita, vastavad IMO konventsioonide nõudeid täiendavatele riigi nõuetele, ja
 - (3) tagades selliste töötajate olemasolu, kes tunnevad põhjalikult lipuriigi ja tunnustatud organisatsioonide eeskirju ning suudavad tunnustatud organisatsioone kohapeal tõhusalt jälgida.

Jõustamine

21. Lipuriigid peaksid oma rahvusvaheliste kohustuste täitmise tagamiseks võtma kõik vajalikud meetmed veendumaks, et laevad, millel on õigus nende lipu all sõita, ning nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad üksused ja isikud järgivad rahvusvahelisi eeskirju ja standardeid. Sellised meetmed peaksid muu hulgas hõlmama järgmist:
- (1) laevadel, millel on õigus nende lipu all sõita, keelatakse minna merele enne, kui see toimub vastavalt rahvusvahelistele eeskirjade ja standardite nõuetele;
 - (2) selliste laevade, millel on õigus nende lipu all sõita, korrapärane kontrollimine veendumaks, et laeva tegelik olukord ja selle meeskond vastavad laeva tunnistustele;
 - (3) inspektor tagab punktis 2 osutatud korrapärase kontrollimise käigus, et laeval töötavad meremehed tunnevad:
 - 3.1. oma konkreetseid tööülesandeid ja
 - 3.2. laeva töökorda, varustust, seadmeid ja menetlusi;
 - (4) tagatakse, et laevapere tervikuna suudab oma tegevust häireolukorras tõhusalt koordineerida ja täita reostuse vältimise või tõrjumise või ohutuse seisukohalt olulisi teenistusülesandeid;
 - (5) riigi õigusnormides sätestatakse piisavalt karmid karistused, et laevad, millel on õigus nende lipu all sõita, ei rikuks rahvusvahelisi eeskirju ega standardeid;

- (6) pärast uurimise läbiviimist alustatakse kohtuasju laevade vastu, millel on õigus nende lipu all sõita ja mis on rikkunud rahvusvahelisi eeskirju ja standardeid, olenemata sellest, kus selline rikkumine toimus;
 - (7) riigi õigusnormides sätestatakse piisavalt karmid karistused, et isikud, kellele on nende volitusel väljastatud tunnistus või kinnitusleht, ei rikuks rahvusvahelisi eeskirju ega standardeid, ja
 - (8) pärast uurimise läbiviimist alustatakse kohtuasju isikute vastu, kellel on tunnistus või kinnitusleht ja kes on rikkunud rahvusvahelisi eeskirju ja standardeid, olenemata sellest, kus selline rikkumine toimus.
22. Lipuriik peaks kaaluma asjakohase kontrolli- ja järelevalveprogrammi väljatöötamist ja rakendamist, et:
- (1) tagada õnnetuste kiire ja põhjalik uurimine ning asjakohaste aruannete esitamine IMO-le;
 - (2) tagada statistiliste andmete kogumine, mis võimaldaks viia läbi suundumuste analüüsi probleemsete valdkondade tuvastamiseks ja
 - (3) tagada kiire reageerimine puudustele ning väidetavatele reostusjuhtumitele, millest on teatanud sadama- või rannikuriigid.
23. Lisaks sellele peaks lipuriik:
- (1) riigi õigusaktidega tagama kohaldatavate IMO õigusaktide järgimise;

- (2) tagama sobiliku arvu kvalifitseeritud töötajaid löike 15 alapunktis 1 nimetatud riigi õigusaktide rakendamiseks ja jõustamiseks, sealhulgas töötajad uuringute ja ülevaatuste läbiviimiseks;
 - (3) tagama piisava arvu lipuriigi kvalifitseeritud töötajate olemasolu selliste vahejuhtumite uurimiseks, mille puhul sadamariik on pidanud kinni laeva, millel on õigus tema lipu all sõita;
 - (4) tagama piisava arvu lipuriigi kvalifitseeritud töötajate olemasolu selliste vahejuhtumite uurimiseks, mille puhul sadamariik seab kahtluse alla lipuriigi volitusel väljastatud tunnistuse või kinnituslehe kehtivuse või tunnistust või kinnituslehte omava isiku pädevuse ja
 - (5) tagama lipuriigi inspektorite ja uurijate koolituse ning järelevalve nende tegevuse üle.
24. Kui lipuriigile teatatakse, et sadamariik on pidanud kinni laeva, millel on õigus tema lipu all sõita, peaks lipuriik kontrollima asjakohaste parandusmeetmete võtmist, et viia kõnealune laev viivitamata vastavusse kohaldatavate rahvusvaheliste konventsioonidega.
25. Lipuriik või tema nimel tegutsev tunnustatud organisatsioon peaks väljastama või kinnitama laevade tunnistusi üksnes pärast seda, kui on veendunud, et laev vastab kõigile kehtivatele nõuetele.
26. Lipuriik peaks väljastama isikutele rahvusvahelisi pädevustunnistusi või kinnituslehti üksnes pärast seda, kui on veendunud, et isik vastab kõigile kohaldatavatele nõuetele.

Lipuriigi inspektorid

27. Lipuriik peaks määratlema ja dokumenteerima kõigi nende lipuriigi töötajate vastutuse, võimupiirid ja vastastikused suhted, kes korraldavad, teevad ja kontrollivad reostuse vältimise ja ohutusega seotud või seda mõjutavat tööd.
28. Asjakohastes IMO kohustuslikes õigusaktides käsitletud laevade ja ühingute ülevaatuste, sealhulgas täiendavate ülevaatuste ja kontrollide eest vastutavatel või neid teostavatel töötajatel peab olema vähemalt:
 - (1) asjakohane erialane ettevalmistus merehariduslikust õppeasutusest ning vastav meresõidukogemus tunnustatud laevaohvitserina, kellel on või oli kehtiv STCW II/2 või III/2 kohane pädevustunnistus, ning pädevustunnistuse saamisest peavad nad olema säilitanud oma tehnilised teadmised laevade ja nende toimimise kohta või
 - (2) riigi poolt tunnustatud asjakohase mehaanika- või teadusvaldkonna kolmanda taseme haridusasutusest saadud samaväärne või kraad.
29. Lõike 28 punkti 1 alusel kvalifitseeritud töötajad peaksid olema teeninud merel teki- või masinaosakonna ohvitserina vähemalt kolm aastat.
30. Lõike 28 punkti 2 alusel kvalifitseeritud töötajad peaksid olema töötanud vastavas ametis vähemalt kolm aastat.
31. Lisaks sellele peaksid sellised töötajad omama asjakohaseid praktilisi ja teoreetilisi teadmisi laevade ja nende toimimise ning asjakohaste riigi ja rahvusvaheliste õigusaktide sätete kohta, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks lipuriigi inspektorina ja mis on saadud dokumenteeritud koolitusprogrammide kaudu.

32. Teiste selliste tööde juures abistavate töötajate haridus, koolitus ja juhendamine peaks vastama ülesannetele, mida nad on volitatud täitma.
33. Eelnevat asjakohast kogemust vastaval erialal tuleks käsitada eelisena ning eelneva kogemuse puudumisel peaks amet pakkuma asjakohast praktikat.
34. Lipuriigid võivad inspektoreid akrediteerida vormistatud ja üksikasjaliku koolitusprogrammi kaudu, mille tulemusel inspektorite teadmiste ja oskuste tase vastaks lõigetes 29–32 nõutud tasemele.
35. Lipuriik peaks olema rakendanud dokumenteeritud süsteemi töötajate erialaseks ettevalmistamiseks ning nende teadmiste järjepidevaks ajakohastamiseks vastavalt ülesannetele, mida nad on volitatud täitma.
36. Sõltuvalt ülesandest/ülesannetest, mida tuleb täita, peaks erialane ettevalmistus hõlmama:
- (1) teadmisi laevade, ühingute, laevade meeskondade ja toimimise suhtes kohaldatavate rahvusvaheliste ja riigi reeglite ning eeskirjade kohta;
 - (2) teadmisi ülevaatuse, sertifitseerimise, kontrolli, uurimise ja järelevalve funktsioonide täitmisel rakendatavatest menetlustest;
 - (3) meresõiduohutust ja merekeskkonna kaitset käsitlevate rahvusvaheliste ja riigi õigusaktide ning nendega seotud programmide eesmärkide ja sihtide mõistmist;

- (4) nii laeva pardal kui maismaal laevas ja väljaspool seda toimuvate protsesside mõistmist;
 - (5) määratud ülesannete tulemuslikuks ja tõhusaks täitmiseks vajaliku ametialase pädevuse saavutamist;
 - (6) täielikku ohutusalast teadlikkust igas olukorras, sealhulgas oma isikliku ohutuse tagamise oskust, ja
 - (7) väljaõpet või kogemusi eri ülesannete osas, mida tuleb täita, ning soovitavalt ka nende teenistusülesannete osas, mida tuleb hinnata.
37. Lipuriik peaks inspektoritele väljastama isikut tõendava dokumendi, mida ülesannete täitmisel kaasas kanda.

Lipuriigi teostatav uurimine

38. Pärast laevaõnnetust või reostusjuhtumit tuleks läbi viia uurimine. Õnnetuste uurimisi peaksid teostama selleks vastavat kvalifikatsiooni omavad uurijad, kes on õnnetusega seotud küsimustes pädevad. Lipuriigid peaksid olema valmis tagama vastava kvalifikatsiooniga uurijad, olenemata õnnetuse või vahejuhtumi toimumise paigast.
39. Lipuriik peaks tagama, et üksikutel uurijatel on tööalased teadmised ja praktilised kogemused nende tavapärase tööülesannetega seotud valdkondades. Üksikute uurijate abistamiseks väljapoole nende tavapäraseid töökohustusi jäävate ülesannete täitmisel peaks lipuriik lisaks sellele tagama, et vajaduse korral on hõlpsalt võimalik kasutada eksperditeenuseid järgmistes valdkondades:

- (1) laevajuhtimine ja kokkupõrgete vältimise eeskirjad;
 - (2) lipuriigi eeskirjad pädevustunnistuste kohta;
 - (3) merereostuse põhjused;
 - (4) küsitluste läbiviimise tehnikad;
 - (5) tõendite kogumine; ja
 - (6) inimtegui mõju hindamine.
40. Kõiki tervisekahjustusi hõlmavaid õnnetusjuhtumeid, millest tulenevalt ei ole võimalik tööülesandeid kolme või enama päeva jooksul täita, ning kõiki tööõnnetustest ja lipuriigi laevadega toimunud õnnetustest tingitud surmajuhtumeid tuleb uurida ja selliste uurimiste tulemused avalikustada.
41. Laevaga toimunud õnnetusi tuleb uurida ja nende kohta tuleb aru anda vastavalt asjakohastele IMO konventsioonidele ja IMO koostatud juhiste¹. Uurimist käsitlev aruanne koos lipuriigi tähelepanekutega tuleks edastada IMO-le vastavalt eespool nimetatud suunistele.

Hindamine ja läbivaatamine

42. Lipuriigid peaksid korrapäraselt hindama oma tegevust seoses halduskorra, menetluste ja ressursside rakendamisega, mis on vajalikud nende konventsioonidega nõutud kohustuste täitmiseks, mille osalised nad on.

¹ Vt laevaõnnetuste ja vahejuhtumite uurimise koodeks, mille organisatsioon võttis vastu resolutsiooniga A.849(20) ja mida on muudetud resolutsiooniga A.884(21).

43. Lipuriigi tegevuse hindamise meetmed võivad muu hulgas hõlmata sadamariigi kontrolliga seotud kinnipidamiste määrasid, lipuriigi kontrollide tulemusi, statistilisi andmeid õnnetuste kohta, side- ja teabevahetusprotsesse, statistilisi andmeid igaaastaste kadude kohta (välja arvatud täieliku hävimisega seotud kaod) ja muid asjakohaseid tulemuslikkuse näitajaid, mille põhjal otsustatakse, kas töötajad, ressursid ja halduskord on lipuriigi kohustuste täitmiseks piisavad.
44. Meetmed võivad hõlmata järgmiste näitajate korrapärasest läbivaatamist:
- (1) laevastikuga seotud kaod ja õnnetuste suhtarvud teatud suundumuste kindlaksmääramiseks valitud ajavahemikel;
 - (2) kinnipeetud laevu hõlmavate tõestatud juhtumite arv võrreldes laevastiku suurusega;
 - (3) selliste isikute tõestatud ebapädevus või õiguserikkumised, kellele on lipuriigi volitusel väljastatud tunnistused või kinnituslehed;
 - (4) reageerimine sadamariigi poolt esitatud puudusi käsitlevatele aruannetele või sadamariigi sekkumistele;
 - (5) raskete õnnetuste uurimine ja sellest saadud õppetunnid;
 - (6) kasutatud rahalised, tehnilised ja muud vahendid;
 - (7) laevastikku kuuluvate laevade kontrollimise ja ülevaatuste tulemused;
 - (8) tööõnnetuste uurimine;
 - (9) vahejuhtumite ja rikkumiste arv muudetud MARPOLi 73/78 kohaselt ja
 - (10) tunnistuste, kinnituslehtede, kinnituste jms peatamiste või tühistamiste arv.

II LISA

LIPURIIDIDE INSPEKTORITELE ESITATAVAD MIINIMUMNÕUDED

(millele on osutatud artiklis 8)

1. Liikmesriigi pädev asutus peab olema andnud inspektorile volituse teostada käesolevas direktiivis nimetatud ülevaatusi.
2. Inspektoritel peavad olema asjakohased teoreetilised teadmised ja praktilised kogemused laevade ja nende toimimise ning asjakohaste riigi ja rahvusvaheliste nõuete kohta. Sellised teadmised ja kogemused peavad olema saadud dokumenteeritud koolitusprogrammide kaudu.
3. Miinimumnõudena peab inspektor kas:
 - (1) omama *seaduses ettenähtud* merehariduslikust õppeasutusest *saadud diplomit, et töötada tüürimehena või laeva masinameeskonnas, esitades tõendid vähemalt kolmeaastase töökogemuse kohta laevaohvitserina või üheaastase töökogemuse kohta merel ja veel kaheaastase töökogemuse kohta liikmesriigi pädevas asutuses lipuriigi inspektoriks koolitavatana, või* kellel on või oli kehtiv STCW II/2 või III/2 kohane pädevustunnistus;
 - (2) olema sooritanud pädeva asutuse poolt tunnustatud laevainseneri, mehaaniku või merendusega seotud inseneri eksami ja töötanud vastavas ametis vähemalt *kolm* aastat või *ühe aasta ning töötanud kaks aastat liikmesriigi pädevas asutuses lipuriigi inspektorina; või*

- (3) omama asjakohast ülikoolikraadi või samaväärset, olema läbinud inspektorite koolitusasutuses koolituse ja saanud kvalifikatsiooni ning olema teeninud vähemalt kaks aastat liikmesriigi pädeva asutuse juures lipuriigi inspektori *praktikandina*.
4. *Lõike* 3 punktide 1 ja 2 alusel kvalifitseeritud inspektorid peavad olema pädevustunnistuse või kvalifikatsiooni saamisest säilitanud oma tehnilised teadmised laevade ja nende toimimise kohta.
5. Lõike 3 punkti 3 alusel kvalifitseeritud inspektorite teadmiste ja võimete tase peab vastama lõike 3 punktide 1 ja 2 alusel kvalifitseeritud inspektoritelt nõutavale tasemele.
6. Inspektorid peavad suutma suhelda meremeestega suuliselt ja kirjalikult merel kõige sagedamini kasutatavas keeles.
7. Inspektoritel ei tohi olla *mingeid ärilisi, isiklikke või perekondlikke huve* kontrollitavas laevas, *selle meeskonna, agendi, laevandusettevõtja, omaniku ega prahtija suhtes ega üheski valitsusvälises organisatsioonis*, mis *teeb* seadusega ettenähtud või klassifitseerimisülevaatusi või *annab* laevadele tunnistusi.
8. Aktsepteeritakse ka eespool nimetatud nõuetele mittevastavaid inspektoreid, *kui* pädevad asutused on *nad* käesoleva direktiivi vastuvõtmise kuupäevaks seadusega ettenähtud ülevaatuste või sadamariigi kontrolli tegemiseks tööle võtnud *ning asjaomane sadamariik on ühinenud sadamariigi kontrolli käsitleva vastastikuse mõistmise Pariisi memorandumiga*.

III LISA

JUHISED SADAMARIIGI POOLT KINNIPIDAMISEL LAEVADEGA SEOTUD JÄRELMEETMETE KOHTA

(millele on osutatud artiklis 6)

1. KINNIPIDAMINE SADAMARIIGI POOLT

1. Kui liikmesriigi (edaspidi "lipuriik") pädevale asutusele teatatakse, et **teine** sadamariik on pidanud kinni tema lipu all sõitva laeva, peaks ta teostama järelvalvet asjakohaste parandusmeetmete võtmise üle, et viia kõnealune laev viivitamata vastavusse kohaldatavate eeskirjade ja rahvusvaheliste konventsioonidega. **Allpool loetletud meetmeid peetakse asjakohaseks; loetelu ei takista võrdväärsete või täiendavate meetmete vastuvõtmist, kui need vastavad käesoleva direktiivi eesmärkidele ja selles lubatud toimumisviisidele.**

2. KOHESED MEETMED

1. Niipea, kui lipuriigile kinnipidamisest teatatakse, peaks ta võtma ühendust ühinguga (ühinguga ISM-i tähenduses) ja sadamariigiga, et selgitada välja kõik kinnipidamise asjaolud, kuivõrd see on võimalik.
2. Selle teabe põhjal peaks lipuriik kaaluma, milliseid koheseid meetmeid on vaja võtta, et viia laev nõuetega vastavusse. Lipuriik võib leida, et sadamariik saab mõned puudused kohe kõrvaldada ning seda kinnitada (näiteks hooldust vajav päästeparv). Sellisel juhul peaks lipuriik taotlema sadamariigi kinnitust, et puudused on kõrvaldatud.

3. Tõsisemate puuduste, eriti struktuuriliste ja muude puuduste puhul, mida hõlmavad *lipuriigi poolt või* tunnustatud organisatsiooni *poolt väljastatud* tunnistused, peaks lipuriik nõudma, et mõni tema inspektoritest viiks läbi *täiendava erikontrolli*, või määrama tunnustatud organisatsiooni inspektori, kes selle tema nimel läbi viiks. Esialgu peaks kontroll olema suunatud nendele valdkondadele, millega seoses sadamariik puudused registreeris. Kui lipuriigi või tunnustatud organisatsiooni inspektor seda vajalikuks peab, võib seda seejärel laiendada asjakohaste kohustuslike tunnistustega hõlmatud valdkondade täielikuks kordusülevaatuks.
4. Juhul, kui tunnustatud organisatsioon on läbi viinud eespool *alapunktis 3* nimetatud kontrolli, peaks tema inspektor esitama lipuriigile aruande võetud meetmete ja laeva olukorra kohta pärast kontrolli, et lipuriik saaks otsustada, kas ja milliseid edasisi meetmeid on vaja võtta.
5. Kui ka sadamariigi kontroll on vastavalt [direktiivi 95/21/EÜ artikli 9 lõikele 4 või direktiivi 2007/.../EÜ /mis käsitleb sadamariigi kontrolli laevanduses/ artikli 13 lõikele 5 edasi lükatud, peaks lipuriik korraldama laeva kordusülevaatuse nende tunnistuste osas, mis hõlmavad valdkondi, kus sadamariik on puudusi registreerinud, ning kõiki muid valdkondi, mis on hiljem leitud olevat puudulikud. Lipuriik peaks sellise ülevaatuse ise läbi viima või nõudma tunnustatud organisatsiooni inspektorilt täielikku aruannet ja, kui see on asjakohane, kinnitust selle kohta, et läbi on viidud rahuldav ülevaatus ja kõik puudused on kõrvaldatud. Kui lipuriik sellega rahule jääb, peaks ta sadamariigile kinnitama, et laev vastab asjakohaste eeskirjade ja rahvusvaheliste konventsioonide nõuetele.
6. Kõige tõsisemate eeskirjade ja rahvusvaheliste konventsioonide täitmata jätmiste puhul peaks lipuriik tunnustatud organisatsiooni inspektori asemel alati saatma oma inspektori läbi viima *alapunktides 3–5* nimetatud kontrolle ja ülevaatusi või järelevalvet.

7. Välja arvatud juhul, kui kohaldatakse *alapunkti* 10, nõuab lipuriik ühingult parandusmeetmete võtmist, et viia laev vastavusse kohaldatavate eeskirjade ja rahvusvaheliste konventsioonidega, enne kui laeval lubatakse lahkuda sadamast, kus teda kinni peetakse (seda lisaks sadamariigi nõutud parandusmeetmetele). Kui selliseid parandusmeetmeid ei võeta, tuleks asjakohased tunnistused tühistada.
8. Lipuriik peaks kaaluma, mil määral osutavad sadamariigi registreeritud ja pärast lipuriigi kontrolli/ülevaatust leitud puudused laeva ja ühingu meresõiduohutuse süsteemi nõuetele mittevastavusele. Vajadusel peaks lipuriik korraldama laeva ja/või ühingu korduskontrolli ning kaaluma koostöös sadamariigiga, kas selline korduskontroll peaks toimuma enne, kui laeval lubatakse lahkuda sadamast, kus ta kinni peeti.
9. Lipuriik peaks igal ajal pidama sidet ja tegema koostööd sadamariigiga, et aidata kaasa leitud puuduste kõrvaldamisele, ning reageerima võimalikult kiiresti kõigile sadamariigi esitatud võimalikele taotlustele saada selgitust.
10. Kui puudusi ei ole võimalik kõrvaldada sadamas, kus laev kinni peeti, ja sadamariik lubab kooskõlas direktiivi 95/21/EÜ artikli 11 lõikega 1 või direktiivi 2007/.../EÜ [mis käsitleb sadamariigi kontrolli laevanduses] artikli 15 lõikega 1 laeval sõita laevaremonditehasesse, peaks lipuriik tegema sadamariigiga koostööd, et määrata kindlaks sellise reisi toimumise tingimused ja need tingimused kirjalikult kinnitama.
11. Kui laev ei vasta eespool *alapunktis* 10 osutatud tingimustele või ei ilmu kokkulepitud laevaremonditehasesse, peaks lipuriik ühingult viivitamatult selgitust nõudma ja kaaluma laeva tunnistuste tühistamist. Lisaks sellele peaks lipuriik esimesel võimalusel läbi viima lisaülevaatuse.

12. Kui lipuriik leiab olemasoleva teabe põhjal, et kinnipidamine on põhjendamatult, peaks ta sellest sadamariigile teatama ja otsustama koostöös laevaühinguga, kas kasutada sadamariigis kehtivat edasikaebamise korda.

3. EDASISED MEETMED

1. Sõltuvalt avastatud puuduste raskusastmest ja koheselt võetud järelmeetmetest peaks lipuriik täiendavalt kaaluma laeva lisaülevaatuse teostamist pärast selle kinnipidamise lõppemist. See lisaülevaatus peaks hõlmama meresõiduohutuse süsteemi tõhususe hindamist. Juhisena peaks lipuriik laeva lisaülevaatuse läbi viima [6] nädala jooksul alates sellest, kui teda laeva kinnipidamisest teavitati. See lisaülevaatus peaks toimuma ühingu kulul. Juhul, kui lipuriik kavandab laeva kohustusliku ülevaatuse teostamist [3] kuu jooksul, võib ta kaaluda lisaülevaatuse edasilükkamist selle ajani.
2. Lisaks peaks lipuriik kaaluma, kas viia läbi asjaomase ühingu korduskontroll. Samuti peaks lipuriik läbi vaatama sama ühingu vastutusalasse kuuluvate muude laevade eelnevad kontrollimised, et tuvastada, kas ühingu laevastiku raames on mingeid ühiseid puudujääke.
3. Kui laeva on viimase kahe aasta jooksul rohkem kui ühel korral põhjendatult kinni peetud, peaksid järelmeetmed olema kiireloomulisemad ja lipuriik peaks igal juhul lisaülevaatuse läbi viima [4] nädala jooksul alates sellest, kui teda laeva kinnipidamisest teavitati.

4. Kui kinnipidamine tingib vastavalt direktiivi 95/21/EÜ artiklile 7b või direktiivi 2007/.../EÜ [mis käsitleb sadamariigi kontrolli laevanduses] artiklile 10 ka laeva sissesõidukeelu, peab lipuriik viima läbi lisaülevaatuse ja võtma kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et laevaühing viib laeva täielikku vastavusse kõigi asjakohaste konventsioonide ja eeskirjadega. Kui lipuriik jääb rahule, peaks ta esitama ühingu selle kohta dokumendi.
5. Igal juhul peaks lipuriik kaaluma, milliseid õiguslikke meetmeid, sealhulgas *piisava raskusastmega* trahvide määramist, *mis aitaksid ära hoida ühenduse standardite ja rahvusvaheliste eeskirjade rikkumist, tuleks* laevaühingu vastu võtta. Sellise laeva puhul, mis püsivalt eirab *ühenduse* eeskirjade ja rahvusvaheliste konventsioonide nõudeid, peaks lipuriik kaaluma, millised täiendavad sanktsioonid võiksid osutuda vajalikuks, sealhulgas laeva kustutamine oma registrist.
6. Kui on lõpule viidud kõik parandusmeetmed laeva vastavusse viimiseks *rahvusvaheliste konventsioonide ja ühenduse eeskirjadega*, peaks lipuriik *saatma IMO-le ja komisjonile aruande, mis on koostatud* muudetud SOLAS 74 I peatüki reegli 19 punkti d ja muudetud IMO resolutsiooni A.787(19) lõike 5.2 kohaselt, *kui see puudutab IMOt, ning sisaldab täiendavat teavet ühendust puudutavate sätete kohta, kui see puudutab komisjoni.*

4. LISAÜLEVAATUS

1. Eespool nimetatud lisaülevaatus peaks hõlmama järgmiste valdkondade piisavalt põhjalikku kontrollimist, nii et lipuriigi inspektor veenduks, et laev, selle seadmed ja meeskond vastavad kõigile nende suhtes kohaldatavatele eeskirjadele ja rahvusvahelistele konventsioonidele:

- tunnistused ja dokumendid
- laevakere ehitus ja seadmed
- vabapardamärkide määramise tingimused
- peamasinad ja -süsteemid
- masinaruumide puhtus
- päästevahendid
- tuleohutus
- navigatsioonivahendid
- lasti käsitlemise seadmed

- raadioseadmed
- elektriseadmed
- reostuse vältimine
- elu- ja töötingimused
- mehitus
- meeskonna tunnistused
- reisijate ohutus
- töömeetoditega seotud nõuded, sealhulgas teabevahetus meeskonnaga, õppused, koolitus, toimingud ja turvalisus sillal ja masinaruumis.

2. Samuti peaks see *hõlmama direktiivi 95/21/EÜ V lisas* või direktiivi 2007/.../EÜ [mis käsitleb sadamariigi kontrolli laevanduses] VIII lisa C osas täpsustatud asjakohaseid laiendatud kontrolli käsitlevaid punkte, kuid mitte nendega piirduma. Lipuriigi inspektorid ei tohiks jätta teostamata selliste punktide nagu näiteks päästepaatide või -parvede ja nende vettelaskmise seadmete, peamasinade ja abimehhanismide, luugikatete, põhitoiteallikate ja pilsisüsteemide funktsionaalset kontrolli, kui seda peetakse vajalikuks.